

Celem projektu jest zbadanie dwóch kompleksów stanowisk - pozostało ci po prehistorycznych pasterzach zamieszkujących tereny egipskiej Pustyni Zachodniej. W okresie młodszej epoki kamienia, neolitu, między 7000 a 4000 lat p.n.e klimat dzisiejszej pustyni był o wiele bardziej wilgotny niż obecnie. Powstała sawanna pokryta roślinnością, na której mieszkaly trawożne zwierzęta. Wraz z nimi pojawili się ludzie żyjący głównie z łowiectwa i hodowli bydła. Dotychczasowe badania archeologiczne tych terenów rozpoczęte w 1973 roku przez polsko-amerykańską ekspedycję Combined Prehistoric Expedition dowiodły istnienia osad złożonych z szeregu prymitywnych domostw z towarzyszącymi im jamami gospodarczymi i studniami. W pobliżu natrafiono na cmentarzyska z pochówkami, którym często towarzyszyły bogate dary grobowe.

Proponowany projekt przewiduje zbadanie kompleksu osadniczego zwanego dziobem el Sheb oraz stanowisk leżących u podnóża stromej skarpy z okresu eocenu, stanowiącej źródło surowców kamiennych niezbędnych do życia i działania ludności neolitycznej. W obu kompleksach prowadzone będą zarówno powierzchniowe badania zwiadowcze, pozwalające wykryć kolejne stanowiska lub ich elementy, jak i regularne badania wykopaliskowe. Wezmą w nich udział, oprócz archeologów, także specjaliści z różnych dziedzin nauk pomocniczych, tacy jak antropolog badający szczątki ludzkie, archeozoolog określający szczątki zwierzęce, archeobotanik badający szczątki roślinne oraz geolog-geomorfolog, który rozpozna budowę i zasoby skarpy. Wszystko to pozwoli odtworzyć sposób życia neolitycznych pasterzy, ich kultur, podstawy gospodarcze, organizację społeczną, wierzenia, kontakty ze światem a nawet typ antropologiczny, sposoby zdobywania surowców do wyrobu narzędzi, a nawet diet, poziom zdrowia i długość życia.

Wyniki badań rzucą nowe światło na zagadnienie początków cywilizacji staroegipskiej. Niektóre elementy kultury prehistorycznych pasterzy Pustyni Zachodniej odnajdujemy w późniejszych wierzeniach faraonickiego Egiptu. Można więc przypuszczać, że ludzie zmuszeni powrotem suszy około 3500 lat p.n.e. powrócili na stałe do doliny Nilu, wnieśli tam ze sobą te elementy czyli wzięli udział w kształtowaniu jednej z największych i najstarszych starożytnych cywilizacji.

Efektownym będzie cykl opracowań analitycznych jak i syntetycznych artykułów (w tym popularnonaukowych) w międzynarodowych czasopiśmie o wysokim Impact Factor (np. z listy filadelfijskiej lub ERIH), dotyczących zarówno rekonstrukcji paleohistorii środowiska, przemian społeczno-kulturowych, jak i chronostratygrafii osadnictwa w tym rejonie. Wniosłoby to wkład do znajomości rozwoju kulturowego nie tylko Pustyni Zachodniej w Egipcie, ale szerzej północno-wschodniej Afryki i przybliżyłoby zarówno środowisku naukowemu, jak i tej części społeczeństwa światowego, które interesuje początki cywilizacji.